

Een kleine waarneming bij *Vanessa atalanta* L.

door

D. MAC GILLAVRY

26 Aug. 1949. Eindelijk weer eens een zonnige, warme, wat broeiige ochtend, ongeveer 12 uur zonnetijd. Behalve de steeds aanwezige, maar toch ook dit jaar schaarse witjes vliegen er op de *Petunia*'s en de overrijpe peren wat dagpauwogen, een paar grote en kleine vossen, een enkele *c-album*, een blauwtje ♀, een *semele*, en jawel, weer een admiraal. Het is een klein, vers exemplaar, dat op de gewone wijze door het plotseling openklappen der vleugels zijn plaats tegen vliegen en dit jaar weer overtalrijke wespen en hoornaars weet te verdedigen. Of daarbij, evenals bij de dagpauwoog het schrikoog, hier de witte vlekken of (en) de rode banden op de vleugel meehelpen, of dat alleen het plotseling openklappen der vleugels van het grote insect de concurrenten opzij weet te houden, is, meen ik, nog niet afdoende experimenteel nagegaan.

Nu viel mij op, dat voor mijn menselijk oog bij de admiraal het meest de aandacht trekkend was, dat van de witte vlekken de grote vlek aan de voorrand het felle zonlicht veel helderder en zuiverder wit terugkaatste dan de overige vlekken. Deze laatste kaatsten het licht meer geelachtig terug. Graaf BENTINCK, die juist aankwam, kon deze waarneming, toen ik er hem attent op maakte, geheel bevestigen. Nu doen zich allerlei vragen voor :

Ten eerste : is dit optisch verschijnsel te danken aan een andere structuur der witte schubben van de bedoelde vlekken, of wel doordat het witte pigment verschillend van samenstelling is ? Dan, waar de grote vlek zich meer of minder naar achter kan uitbreiden bij verschillende individuen, zou dan ook dat verschil blijken te bestaan voor de uitbreiding naar achteren ? Vervolgens, waar het exemplaar, dat geobserveerd werd, een zeer verse indruk maakte : zou het effect soms bij het verouderen veranderen ? Dit laatste kon ik zelf direct controleren, daar ik 29 Aug., op dezelfde plaats observerende, verscheiden exemplaren, waaronder minder verse, aantrof. Ook nu weer maakte het de indruk dat die ene vlek het licht veel intenser en witter terugkaatste dan de andere. Een verschil bestond hierin, dat de laatste observatie aan het eind van de middag plaats vond.

Waar wij hier een voor elke vlinder-bewonderaar toegankelijk verschijnsel hebben, breng ik het onder de aandacht en hoop, dat er vele contrôle-opmerkingen zullen komen. Vooral hoop ik, dat er ook waarnemers zullen zijn, die door experiment of door fysisch of chemisch pigment-onderzoek willen trachten deze zaak verder tot klaarheid te brengen.

Amerongen, Rusthuis „Charlois”, 30 Aug. 1949.

Bibliotheek. Ten geschenke ontvangen van Prof. Dr L. VAN ITALLIE : J. БОТ, *Bydrae tot die Verklaring van die Werking van die Insektisides D.D.T., Hexachloor Siklohexaan, Chlordane en Toxaphene.* Proefschrift, Leiden, 29 Juni 1949.
